

Årsplan for Lesesenteret, 2014

Felles oppgaver

1. Rammeplan- og læreplanrelatert virksomhet

Oppgave	Milepæler/resultat pr 31.12
<p>Barnehage Gi innspill i prosessen med revidering av rammeplanen.</p> <p>Bistå direktoratet i å forberede implementering av rammeplanen ved å utvikle pedagogiske støtteressurser. Ressursene skal være knyttet til Rammeplan 15, være gratis og nettbaserte. De skal være praksisnære og grunnet i barnehagens helhetlige syn på læring. Direktoratet oppfordrer sentrene til samarbeid om utvikling av pedagogiske ressurser. Sentrene skal sammen utvikle en film som viser barnehagens tverrfaglige arbeid og synliggjør sentrenes arbeid på barnehageområdet.</p> <p>Delta i direktoratets arbeidsgruppe om oppgaver på barnehagefeltet</p>	<p>har bidratt til kunnskapsbasert revidering av rammeplan 2015</p> <p>sentrene tilbyr pedagogiske ressurser til rammeplan 2015 innen 1.1.15</p> <p>sentrene og direktoratet har felles forståelse og kunnskap som grunnlag for implementering av rammeplanen i 2015</p> <p>de pedagogiske ressursene sentrene utvikler gjenspeiler barnehagens tverrfaglige og uformelle arbeidsmåter</p>

	Film
Bistå direktoratet i implementering av direktoratets veiledere om arbeid med språk og trivsel i barnehagen.	Sentrene har bidratt til kjennskap til og bruk av veilederne. Oppgaver og sentrenes egenvurdering av måloppnåelse dokumentert i årsrapport for 2014.
Bistå direktoratet i justering og videreutvikling av læreplaner for fag i grunnopplæringen. Nye oppdrag på dette området vil bli gitt i egne oppdragsbrev.	Tjenester levert i henhold til oppdrag fra direktoratet. Oppgaver og sentrenes egen vurdering av måloppnåelse dokumentert i årsrapport for 2014.
Utvikle, oppdatere og formidle gratis ressurser og støttemateriell i grunnopplæringen.	Støtte- og veiledningsmaterieell er utviklet og publisert i henhold til godkjent årsplan for 2014. Status dokumentert i årsrapport for 2014 med vurdering av måloppnåelse.

Grunnleggende ferdigheter i hele grunnopplæringen

LesesenterTV – 1-2 produksjoner ferdige august 2014, 2 produksjoner ferdige 1.1.2015

Nasjonal konferanse om digital lesing i barnehage og grunnskole

Nettkurs – to produksjoner høst 2014

Praksisfortellinger/undervisningsopplegg

Leselos

- Ekstern evaluering av Leselos gjennomført senest 1.1.2015
- Tilpasning av Leselos til reviderte læreplaner gjennomført 1.1.2015 (vedlikehold)
- Forberede eventuelt større satsing på Leselos når evaluering foreligger høst 2014.
- Videre arbeid med Leselos basert på evaluering starter i 2015

Valgfag ungdomstrinnet

Vedlikehold av eksisterende ressurser, en eller to som påfyll

<p>Fellesfag og programfag i yrkesfaglige utdannings-programmer i Vg1 og Vg2 Programfag i studieforberedende utdannings-programmer Sentrene skal samarbeide med direktoratet om publisering i den nye visningen av læreplaner på www.udir.no</p> <p>Sentrene skal videreføre samarbeidet om utvikling og publisering av nettbaserte tjenester. Nettjenestene skal være samordnet med direktoratets netttjenester.</p>	<p>En film fra yrkesfag med ekstramateriell, Seks praksisfortellinger eller liknende Materiell for videregående bygget på LLV, FYR og NyGIV-innslag.</p> <p>24 -10 – implementering av nye læreplaner</p>
<p><u>Nasjonale satsinger i grunnopplæringen</u></p> <p>Sentrene skal bidra i gjennomføringen av nasjonale satsninger. (Jf. innledende tekst om prioriteringer for 2014.) For sentre som mottar særskilte oppdrag vises det til senterspesifikk del av oppdragsbrevet.</p> <p>Ungdomstrinn i utvikling Alle sentre skal prioritere å utvikle ressurser om grunnleggende ferdigheter i alle fag og ellers støtte opp om målsettingene i strategien.</p> <p>Ny GIV – Overgangsprosjektet Bidra i skoleringsopplegget for lærere om lærernes arbeid med de grunnleggende ferdighetene lesing, skrijving og regning. Skoleringen tilbys lærere på 5.–7. trinn i tre fylker i 2014.</p> <p>FYR-prosjektet Følge opp oppdragsbrev 37-11 fra Kunnskaps-departementet til Utdanningsdirektoratet om yrkesretting og relevans i matematikk, norsk, engelsk og naturfag.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tiltak gjennomført og dokumentert i henhold til oppdrag fra direktoratet. • Resultater av gjennomførte tiltak er dokumentert i årsrapport for 2014 • Resultatvurdering av aktiviteten som del av årsrapport for 2014.

2. Kvalitetsutvikling i barnehagen og grunnsopplæringen

Oppgave	Milepæler/resultat
<p>Bidra med støtte og veiledning for å styrke fagdidaktisk virksomhet og utvikling i barnehagesektoren og grunnsopplæringssektoren på sentrenes fagområder.</p> <p>Bistå barnehageeiere, barnehagemyndighet og skoleeiere gjennom kvalitetsutviklingstiltak</p> <p>Ta initiativ til kvalitetsutviklingstiltak i samarbeid med barnehageeiere, skoleeiere og UH-sektoren/lærer-utdanningen</p>	<p>Aktivitet, resultater og vurdering av måloppnåelse inngår i årsrapporten for 2014.</p> <p><i>Avventer/ diskuterer hva det innebærer</i></p> <p><i>Møte Foreldreutvalget for Barnehager (FUB) 12.05</i></p> <p><i>Sammen med Stavanger kommune (styringsgruppa for Stavangerprosjektet) er søknad om forprosjektmidler til prosjektet <i>Nettbrett og språkstimulering i barnehagen: utvikling av redskap for å vurdere effekten av nettbrett på språklig utvikling</i> sendt FINNUT.</i></p>
<p>Gi støtte og veiledning til tilbyderne i UH-sektoren om kompetanseutvikling for lærere.</p> <p>utdanninger.</p> <p>Sentrene skal særlig legge vekt på å forankre arbeidet i kunnskap om hva som virker og gode eksempler fra praksisfeltet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sentrene har deltatt i møter med UH-sektoren i regi av direktoratet. • Sentrenes aktivitet (omfang, innhold og resultat) knyttet til utvikling av modeller, innhold og metoder er dokumentert i årsrapportene for 2014
<p>Drifte og lede faglige nettverk mellom universiteter og høyskoler og nasjonale sentre</p>	<p>NOLES</p> <p>Målgruppe: Lærere i alle fag i lærerutdanningen. 35-60 deltakere. Har som mål å øke antallet deltakere fra hver institusjon, og at alle institusjoner er representert.</p> <p>Resultat: Økt kunnskap og bevissthet om de grunnleggende ferdighetene i</p>

	fagene; utveksling av erfaring knyttet til arbeid med grunnleggende ferdigheter i fagene.
--	---

3. Dokumentasjon, analyse og forskning

Oppgave	Milepæler/resultat
<p>Kjenne til og bruke relevant kunnskapsgrunnlag som for eksempel evalueringer, studier, statistikk og forskning i sentrenes arbeid for og i barnehagesektoren og grunnopplæringssektoren.</p> <p>Sentrene skal være i dialog med direktoratet for godkjenning og evt. igangsettelse av eventuelle egne spørreundersøkelser og studier for å hindre dobbeltarbeid og minske belastningen på sektorene.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Kunnskapsoversikter og materiell er produsert og publisert i henhold til oppdrag eller i samarbeid med direktoratet <p>Sentrene skal i årsrapporten for 2014 (jf. krav til årsrapport for 2014 i innledningen):</p> <ul style="list-style-type: none"> gi innspill til direktoratet om ny kunnskap med betydning for utvikling i sektorene og for politikkutformingen gi innspill om behov for ny kunnskap gi en oversikt over sentrenes forskningsrelaterte arbeid
Samle, systematisere og spre resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid til sektorene.	<ul style="list-style-type: none"> Kunnskap er formidlet nettbasert og tilrettelagt målgruppenes behov.

Senterspesifikke oppgaver

Oppgave	Resultat 2014
Utvikle pedagogiske ressurser til Rammeplan 15 om arbeid med språk og boklesing i barnehagen. Minst en av ressursene skal rette seg mot arbeid med språk og boklesing for de yngste barna.	<p>To pedagogiske ressurser foreligger innen 1.1.15</p> <p>Kort med fokusord</p> <p>Bok i bruk-tekst og 5-7 tips til tekst</p> <p>Film. Tema: Arbeid med språk og boklesing for de yngste barna.</p> <p>Plakatkampanje som setter fokus på språk: "Snakk med meg!"</p>

<p>Samarbeide med Nynorsksenteret om å utvikle en pedagogisk ressurs knyttet til boklesing på nynorsk for alle aldersgrupper i barnehagen.</p>	<p>Film om boklesing på nynorsk for alle aldersgrupper i barnehagen Kombinere fagtekster, filmer, bok i bruk, digitale forelesninger og annet kompetansehevingsmateriale i nærkontakt med feltet.</p>
<p>Forberedelser til PIRLS 2016-studien</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utarbeide prosjektbeskrivelse for PIRLS 2016 • Bidra til kvalitetssikring og videreutvikling av studien (blant annet gjennomgang av tekster, revidere spørreskjemaer, ferdigstille rammeverk) • Publisere kortversjon av rammeverket norsk på ny nettside for PIRLS 2016 • Gjennomgang av materiell til pilotundersøkelsen
<p>Utføre oppgaver knyttet til det spesialpedagogiske feltet med PP-tjenesten i samarbeid med Statped.</p> <p>Senteret skal bidra i direktoratets arbeid med å styrke PP-tjenesten slik at</p> <ul style="list-style-type: none"> - PP-tjenesten i større grad arbeider systemrettet mot barnehager og skoler - det er god sammenheng mellom ulike statlige tiltak og tjenester 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utarbeide en samlet oversikt over hva som fins av kartleggings- og diagnostiseringsmaterieill og kvalitativt godt veilednings- og støttmateriell. 2. Vurdere eventuelle behov for nyutvikling på områder hvor det er udekkede behov og eventuelle behov knyttet til videreutvikling av eksisterende materieill. 3. Starte arbeidet med å etablere et eget område på senterets nettsider for PP-tjenesten for informasjon og publisering av kartleggings- og veiledningsmaterieill. <p>Lesesenteret samarbeider med de tre andre sentrene om dette. Statped vil bli invitert til dialog underveis. Det er utarbeidet en mal for oversikten over ressurser.</p> <p>Oppfølging av <i>Tilleggsoppdrag 2013</i> vil komme som tilleggsoppdrag for 2014 fra Utdanningsdirektoratet.</p>
<p>Prosjektet <i>Ny GIV</i>.</p>	<p>Senteret har utviklet program for skoleringen i samarbeid med de andre aktuelle sentrene</p> <p>Sentrene har gjennomført nasjonal skolering for lærere på 5. – 7. trinn i tre fylker</p> <p>Senteret har bidratt til erfaringsdeling med UH-sektoren</p> <p>Samarbeid mellom sentrene er videreført</p>

	Materiell og gode eksempler er formidlet på nett
<p>Bidra i arbeidet med yrkesretting og relevans gjennom overgangsprosjektet <i>Ny GIV</i>, jf. oppdragsbrev 37-11 om FYR-prosjektet fra Kunnskapsdepartementet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Senteret har utarbeidet en plan for arbeidet innen 28. februar 2014 • Senteret har gjennomført tiltak i henhold til oppdragsbrev og plan. • Senteret har utviklet program for skoleringen i samarbeid med de andre aktuelle sentrene • Sentrene har gjennomført skolering for anslagsvis 900 programfaglærere • Samarbeidet mellom sentrene er videreført • Senteret har utarbeidet underveisrapporter etter bestilling fra Kunnskapsdepartementet. • Det er utarbeidet sluttrapport i desember 2014. • Rapportene beskriver ressursutvikling, framdrift og senterets vurdering av måloppnåelse.
<p><i>Ungdomstrinn i utvikling</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Følge opp satsingen på lesing som grunnleggende ferdighet (Meld. St. 22 (2010-2011), jf. brev av 11.10.2011.) • Samarbeide med UH-sektoren for å utvikle en felles forståelse for hva lesing som grunnleggende ferdigheter er. I dette samarbeidet skal senteret bidra med kunnskap om utviklingen av leseferdigheten, praksiseksempler, metoder og annen støtte. Det skal utvikles en plan for dette arbeidet. • Delta i nettverk for kompetansemiljøer. • Bidra på fagseminar med tilbyderne i regi av Utdanningsdirektoratet. • Bidra på samlinger for ressurslærere etter nærmere plan i pulje 1 og 2. • Bidra på andre samlinger i regi av Utdanningsdirektoratet ved behov. • Utvikle pedagogiske nettressurser om lesing som grunnleggende ferdighet i alle fag etter plan for 2014. Planen skal vise hvilke ressurser som skal utvikles og hvordan senteret skal samarbeide med andre sentre i 	<ul style="list-style-type: none"> • Oppgavene er gjennomført og dokumentert i henhold til oppdragsbeskrivelse. • Samarbeid med UH-sektor gjennomført etter plan • Materiell er utviklet og publisert på udir.no i tråd med planen for 2014. <p>Deltar i nettverk, møter og samlinger styrt av Utdanningsdirektoratet.</p> <p>Leverer minimum 10 nettressurser innen mai 2014 og minimum 10 nye innen januar 2015.</p> <p>Disse skal dekke det å lese et mangfold av tekster, å lese ulike tekster på ulike måter, å ta hensyn til formålet med lesingen, å stimulere til god begrepsforståelse, leseforståelse, motivasjon og engasjement.</p>

dette arbeidet. Senteret skal ta initiativ til samarbeidet.	<p>Samarbeide med de andre nasjonale sentrene om artikler om fagspesifikk lesing i alle fag på u.trinnet. Start 24.03.</p> <p>Lage ressurser om lesing og skoleutvikling.</p>
Foskningsprosjektet «På sporet» (tekst kommer i endelig oppdragsbrev)	Tekst ikke kommet enda.
Videreføre arbeidet med plan for lesesatsing og lesestimulering 2010-2014.	<ul style="list-style-type: none"> • Tiltak er igangsatt og gjennomført i henhold til planen i samarbeid med bl a Foreningen !LES. • Sluttrapport er sendt direktoratet innen mars 2015
Utvikle nasjonale prøver i lesing for 5. trinn i henhold til avtale med Utdanningsdirektoratet, jf. eget rammeverk og utbetalingsbrev	<ul style="list-style-type: none"> • Nasjonal prøve i lesing for 2014 ferdigstilles etter møte med Udir 10.3.* • Lokal pilotering av nasjonal prøve i lesing for 5.trinn i 2015 gjennomføres på papir (april-mai 2014). • Arbeid med utvikling av optimal digital løsning har begynt (i samarbeid med Udir), jf møte 12.2. Forslag til to sammensatte tekster med tilhørende kravspesifikasjoner er sendt Udir 1.3., jf bestilling. • Nasjonal pilotering av 2015-prøven gjennomføres i september 2014. • Nasjonal prøve i lesing for 2014 gjennomføres 15. oktober. <p>*Det foreligger to alternativer til endelig 2014-prøve i teknisk rapport; hvilken av disse som velges, blir kjent ifm gjennomgang av teknisk rapport på møtet 10.3.</p>
Utvikle kartleggingsprøver i henhold til avtale med Utdanningsdirektoratet. Arbeid med revisjon, utvikling og utprøving av kartleggingsprøver 1.-3.trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Reviderte kartleggingsprøver i lesing på 1.-3.trinn er ferdigstilt. • Veiledningsmaterieell til reviderte prøver er ferdigstilt.
Utvikle læringsstøttende prøver i lesing på 6.trinn i henhold til avtale med Utdanningsdirektoratet	<ul style="list-style-type: none"> • Første pilot (nasjonal) er gjennomført våren 2014 • Andre pilot (nasjonal) er gjennomført høsten 2014

	• Arbeid med tre nye prøver er påbegynt høsten 2014. • Arbeid med veiledning til første prøve (leseforståelse) er påbegynt oktober 2014